

עין משפט
נר מצוה

מו:

לדאיכא למיפרכ מה להלך השוה שצחן שכן אינן צתורת הזמה ור' חייא תורת הזמה לא פריך כדלמרי' התם וכן לריך לומר לר' יוחנן דפליג אדר' חייא צירושלמי דפרק קמא דצבא מניעא אע"ג דפטור בטענו חטין והודה צשעורים לעיל וע"כ לריך לומר דפריך תורת הזמה:
:צקונטרס גרסי' ולא אמרן אלף דברים העשויין להשאיל ולהשכיר פי' הא דאינו נאמן וקשיא לרבינו תם דקאמר בטמון דרצא אפיין זוגא דסרצבלא וספרא דאגדתא מיתמי דברים העשויין להשאיל ולהשכיר משמע דמההוא טעמא לחוד מפיק וכן צפרק המקבץ (ב"מ דף קטו.) ושם לא מדכר אלף ההוא טעמא לחוד וגראה לר"ם כגרי"ח ושערים דרצ הכי גרסי' וצכלוהו לא אמרן אלף דברים שאין עשויין להשאיל ולהשכיר אצל דברים העשויין להשאיל ולהשכיר אינו נאמן והי"פ וצכלוהו לא אמרן דנאמן לומר לקוחין הן צדיי אלף דברים שאין עשויין להשאיל ולהשכיר וכגון דהוי איניש דלניע או דברים שדרך להטמין או צעה"צ העשוי למכור את כליו אצל דברים העשויין להשאיל ולהשכיר אינו נאמן אפי' איכא כולוהו לטיבותא ואפי' אומר צעה"צ גנוזין הן דלא גודרות אין להם חוקא אפילו זה אומר גנוזין דדברים העשויין להשאיל ולהשכיר נינהו וכשאומר לקוחין הן צדיי לית דין ולית דיין דלא מהימן ור"ם עצמו פי' כפירוש הקונטרס ואין נראה דסוגיא לא מוכח הכי כדפי' ועוד דגר"ם גופיה מוכח דאין לפרש אוני נאמן דברבים העשויין להשאיל ולהשכיר, ובענין הזה דין ההוא דאחבל סכינא דאיטככתא מחבריה (ב"מ קסז:) וכן הא דרבא דאפיין זוגא דסרבלא וספרא דאגדתא מיתמי דברים העשויין להשאיל ולהשכיר: כל (אשכנזית) [השומעין] כגון דאשתידו על אברהון שהיו דהטמין כלים תחת כנפיו וצא מביתו של זה. דאי א) לא תימא הכי נמצאת דוחה כלל גדול בשאלת דוחה"א מחבורו עליו הראיה. ואי ליכא שהיו כי האי גונא נשב מי שהן צאלו דברבים העשויין להשאיל וכן אמר רבינו [האין] גאון: שומר רבנו או אשתו של שומר היא שהיתה בבית ונכנס זה ונטל הכלים מתוך הבית נשבע השומר או אפילו אשתו של שומר נשבעת ופאי' אשתו של נשבעת כ"ש אשתו של גנול. דקיייל שלוחו של אדם כמותו. והני במקום הגנול עומדין. וכאילו הן הגנולין. אבל שכירו ולקטו שלא מסר להן שמירת ביתו

ב) עין רש"י ורשב"א.

ג) עי' תוס' כ"ה ד"ה ט' ע"ש.
ד) דבר רבינו אלו הוה צבא"א בתדושי נאן ע"ש.

ה) נראה דמי' אחרת היה לרבינו גמ' דכך פסא הוא דלמר לה לך מיתמא.

כל הגשבעין פרק שביעי שבועות

ואמר לקוחין הן צדיי. וצעל הצית אומר השאלמים לו כדמפרש לקמן: **אינו נאמן**. אפילו בשבועה: **אלף דברים שאין דרכן להטמין**. שאין אדם צוש ליטען צידו צשוק צפרהסיא הלכך אינו נאמן חדא דאין זה עשוי למכור את כליו ועוד מדאטמנינהו איכא למימר צוש הוא להודיעו שהוא לריך לשאלו כלים משכניו דאי לקוחין הוו לא הוה מטמינן: **נאמן**. ואע"פ שאין עשוי למכור כלים זימנין דמיטערי ליה זחי ומוציין: **היינו אורחים**. להטמין אפילו ב) ששאר צני אדם מויליין צפרהסיא: **ולא אמרן**. באדם צינויי דאינו נאמן אלף שזה אמר לקוחין זה אמר שאוליין אצל אס אמר לו גנצת אותם לאו כל כמיניה וישבע זה שלקוחין הן: ה"ג **ולא אמרן אלף דברים העשויין להשאיל ולהשכיר**. צנההו הוא דלמרי' דכי אמר לקוחין אינו נאמן אצל דברים שאין עשויין להשאיל שהצעלים חסים עליהם לפי שמתקלקלין נאמן ליטבע שלקחם ואין נראין דצרי האומר השאלמים לו: **דשנא רצ הוהא צר אצין**. א' אלמא צעשין להשאיל ולהשכיר הוא דאינו נאמן: **זוגא דסרבלא**. מספריים של סורקי צגדים: **מיסמי**. שהציו המצוע עדים שהן שלו ואמר שהשאלם לצדי היתומים ומדאפקינהו רצא מיתמי ש"מ דציבא ליה אי

הוא אצוהון קמן ואמר לקוחין הן צדיי אינו נאמן בשבועה דאי מהימן אן הוינן טענינן צצביל יתמי אציבה לקחם ממך. ודוקא ספרי דאגדתא שאין אדם עשוי ללמוד צהס מדיר אצל שאר ספרים אינן עשויין להשאיל ולהשכיר לפי שמתקלקלין כמו ששנינו א) צמוא' ספרים לא ילמד צהן לכתחלה ולא יקרא אחר עמו ויכול לומר לקוחין הן צדיי ואין לריך לכתוב עליהן שטר מכירה אלף לרווחא דמילתא שלא יטערך ליטבע. וכן קצלתא מרצ יתחא הלוי: **אפילו שומר נשבע**. אמתמי' קאי צראוהו שנים שנכנס לתוך ציתו למשכנו שלא צרשות אפי' שומר הצית נאמן ליטבע וישלם זה: **שכירו ולקטו**. של צעל הצית ולא מסר לו שמירת הצית: **מהו**. להיות נאמן אשבעה זו: **אמיר**. עשיר: **לא שנו**. דלריך צבעה: **פני ר' חייא**. צמתמתי' הכי היו מעדיין אותו שנכנס לתוך ציתו שלם וילא צכול כגון שעלתה נשיכה צגצו וצין אצילי ידיי נוטל שלא צשבעה דנשיכת שינים לאו חיכוך כותל הוא: **לא מיציעא הנך**. דאית צהו כפירת ממון והוה ליה רע לשמים ורע לצריות: **צצועס צטוי**. דלהצא כי משתצב איכא למימר צקושטא אשתצב צצדעתו לקיימה ופאי' עצר עליה כפצאוי יצרו אינו חשוד צכך על השצבעה שעצר להוציא לשקר מפיו: **וכל**

כותל הוא: **לא מיציעא הנך**. דאית צהו כפירת ממון והוה ליה רע לשמים ורע לצריות: **צצועס צטוי**. דלהצא כי משתצב איכא למימר צקושטא אשתצב צצדעתו לקיימה ופאי' עצר עליה כפצאוי יצרו אינו חשוד צכך על השצבעה שעצר להוציא לשקר מפיו: **וכל** כותל הוא: **לא מיציעא הנך**. דאית צהו כפירת ממון והוה ליה רע לשמים ורע לצריות: **צצועס צטוי**. דלהצא כי משתצב איכא למימר צקושטא אשתצב צצדעתו לקיימה ופאי' עצר עליה כפצאוי יצרו אינו חשוד צכך על השצבעה שעצר להוציא לשקר מפיו: **וכל**

כותל הוא: **לא מיציעא הנך**. דאית צהו כפירת ממון והוה ליה רע לשמים ורע לצריות: **צצועס צטוי**. דלהצא כי משתצב איכא למימר צקושטא אשתצב צצדעתו לקיימה ופאי' עצר עליה כפצאוי יצרו אינו חשוד צכך על השצבעה שעצר להוציא לשקר מפיו: **וכל** כותל הוא: **לא מיציעא הנך**. דאית צהו כפירת ממון והוה ליה רע לשמים ורע לצריות: **צצועס צטוי**. דלהצא כי משתצב איכא למימר צקושטא אשתצב צצדעתו לקיימה ופאי' עצר עליה כפצאוי יצרו אינו חשוד צכך על השצבעה שעצר להוציא לשקר מפיו: **וכל**

אבל שבועת במוי דאיכא למימר בקושטא משתבע לא קתני. מכאן ראו לדקדק דמי שעצר על המרס לא יפסל לשבועה כיון דצשעת קצלת חרס איכא למימר צקושטא משתצב ואר"ם דפסול הוא והכא לא קאמר אלף דלא קתני פי' דלא קמיירי צמידי דצקושטא משתצב וראה מפרק הכותב (מתוצות דף פה. ושם) דלמרי' היה איתמא דלחיציבא צבעה צצי דינא דרצא אמרה ליה צת רצ חסדא ידענא צה צההיא איתמא דחשידא אשצבעה וצה"ג גרס ידענא צה צההיא איתמא דמפאק שם שמים לצטלה ופירצו: שנשצעת ואינה מקיימת כגון שלא תאכל ואוכלת ואפכה רצא אשכנגדה אע"ג דאיכא למימר צקושטא משתצב חשיצ ליה חשודה: הלכתא

מסורת הש"ס

א) ב"מ קטו. ב"ב נב. ב) ב"ק סב. ג) [מוסף] ד"ק פ"ט. ד) [ב"מ עט.]. ה) [וע' תוס'] ב"מ ה. ד"ה אי איתא.ו) [ג"ף לעיל צמשה מה].

הגהות הב"ח

א) גמ' טענו כסא דכספא מלא א"ל חנינא: ב) רש"י ד"ה היינו וכו' אפי' היבא עשאר:

גליון הש"ס

גמ' ודלמא אחר ענידי ליה. גי' הרי"ף דלמא לאחר אמר:

מוסף רש"י

זוגא דסרבלא. מספריס שמוזין צהן למר [ב"מ קסז]. מיתמי. שהציו הצעלים עדים שהיו שלכן וכן טוענין השאלנוס לצביהס של אלו, ואפקינהו רצא מיייהו משוס דברים העשויין להשאיל ולהשכיר (שם) ששם אמר אציהן לקוחין הם צדיי עליו להצא לראיה, אף היתומין עליהן להצא לראיה שלקחן אציהן מן הצעלים, וכיון דלית להו ראיה המוריס רצא דלעלם [רשב"ם ב"ב גב]. דאמרדי. עשיר שאומדין אותו לכלי כסף [ב"ק טב.].

רבינו חננאל (רמשך)

עלו בתירוק: א"ל רב יימר לרב אשי אם יש עדים כי נכנס לביתו ומשכנו כלים הניטלין תחת כנפיו וטועין בעיה"ב דכסא דכספא שכל מהו. ופשט ליה רב אשי אי איניש עשיר הוא דאית ליה בביתיה כגון הני פאני. או איניש מהימן הוא דמפקדי אינישי גביה וטעין דפקודן הוה בידיה ואיהו דשקליה משתבע ושקיל. ואי ליתא אמיד ולא מהימן, טעניהו לאו טענה: הנחביל כיצד או כו'. אוקמה שמואל בשבטע ונטול במקום שיכול בעצמו. דחיישינן שמא חבל בעצמו. אבל במקום שאינו יכול לחבול בעצמו כגון נשיכה בשנינים כגבדו או בין אצילי ידיי ואדם אחר אין שם אלא הם שניהם בלבד ונכנס תחת ידו שלם ויצא חבול כי הני דליכא חשש דהוא חביל בעצמו נוטל שלא בשבועה: שכנגדו חשוד על השבועה. אחר שבועת שוא ואחר שבועת העדות ואחר שבועת הפקדון. ואסיקא לא מיבעיא שבועת העדות ושבועת הפקדון דאית בהו כפירת ממון אלא אפי' שבועת שוא דכפירת דברים בעלמא הוא כגון אם לא דאיתי נחש כקורת בית הבד וכיוצא בו נשבע החובע ונטול. ואפי' אם הוא חשוד בשבועת בטוי. כגון שנשבע שלא אכלתי